

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

Заснована 21 квітня 1927 р.

№19-20
(3481-3482)

24 травня
2024 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Київські політехніки отримали нагороди від Президента України

Володимир Зеленський

21 травня Президент України Володимир Зеленський відвідав Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" і зустрівся з молодими вченими та представниками Малої академії наук України.

Глава держави привітав науковців із Днем науки, подякував за допомогу Україні в боротьбі з агресією росії та відзначив державними нагородами.

"Нагорода, що в нас є ви, що в Україні є наука та науковці. Хочу вам побажати перемог у ваших дослідженнях і перемоги України над ворогом. Ви робите великий внесок своєю щоденною працею та впровадженням технологічного прогресу, бо війна гібридна. Кожна ваша допомога, кожне ваше відкриття – це наближення до переможного закінчення війни", – сказав В. Зеленський.

Серед нагороджених – студентка КПІ, президентка ГО "Студентський

парламент" Юлія Максимюк, яка разом з іншими студентами, аспірантами та викладачами Київської політехніки працює над виготовлення електроніки для евакуації військових та інших конче необхідних нині виробів.

Також Президент України відзначив подарунками молодих учених із Малої академії наук – студентку радіотехнічного факультету Ангеліну Дрьому та студента Фізико-технічного інституту КПІ Даниїла Дороша, що здобули призові місця на Міжнародному фестивалі інженерії, науки та технологій I-FEST² 2024, який відбувся в березні цього року в Тунісі.

Володимир Зеленський оглянув презентації робіт молодих учених і переможців Міжнародного фестивалю I-FEST² 2024. На ньому представники Малої академії наук здобули 21 нагороду у восьми категоріях.

Президент зазначив, що деякі розробки молодих учених українські воїни вже успішно застосовують на полі бою, й окремо наголосив, що держава в них зацікавлена та підтримуватиме науковців.

За інф. пресслужби КПІ
Фото з сайту president.gov.ua

Нагороду отримує Юлія Максимюк

Держсекретар США Ентоні Блінкен виступив перед студентами та працівниками КПІ

Ентоні Блінкен

Державний секретар США Ентоні Блінкен 14 травня, у перший день свого неоголошеного візиту до Києва, не лише зустрівся з Президентом України Володимиром Зеленським та іншими українськими високопосадовцями, але й відвідав Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" і виступив перед його студентами, викладачами та співробітниками.

У його промові пролунали слова щирої підтримки українського народу в боротьбі з російською агресією. Ентоні Блінкен наголосив на незмінній підтримці України з боку США та коаліції демократичних держав. Він також повідомив, що зброя з попередніх пакетів допомоги США, оголошених напередодні, частково вже доставлена або перебуває в дорозі та прибуде в Україну ближчим часом, і поінформував, що інші партнери також прискорюють доставку критично важливих для нашої країни озброєнь.

Держсекретар США заявив, що росія мусить заплатити за завдані нею руйнування в Україні. І додав: "Наш Конгрес дав нам

повноваження конфіскувати російські активи в Сполучених Штатах. Ми маємо намір це використовувати". Понад те, за його словами, нині США працюють і з іншими країнами G7 щодо використання заморожених активів РФ.

"З нашою підтримкою український народ може і здобуде своє бачення майбутнього. Це буде вільна, незалежна, демократична країна, повністю інтегрована в євроатлантичний простір", – підкреслив Блінкен. Він також висловив впевненість у тому, що Україна та США неодмінно підпишуть двосторонню безпекову угоду, в межах якої Вашингтон упродовж 10 років продовжить підтримувати Київ необхідним озброєнням, а також фінансами та в гуманітарних питаннях.

Очільник зовнішньополітичного відомства США відзначив внесок КПІ ім. Ігоря Сікорського в майбутню перемогу: "Ваш університет, його випускники, студенти, викладачі стали на захист своєї країни. Вони залишили вдома своє минуле життя, рідних і близьких. Імена тих, хто віддав своє життя за свободу України, увічнені тут, у кампусі...".

Ректор університету Михайло Згуровський щиро подякував Держсекретареві США за допомогу Україні та українцям у їхній боротьбі проти насильства і відстоюванні незалежності нашої держави: "Наші народи були разом у часи Другої світової війни і зараз ви підтримуєте нас. Ми дякуємо за підтримку у боротьбі за нашу незалежність!".

За деякими оцінками, промова Ентоні Блінкена в КПІ ім. Ігоря Сікорського стала одним із найбільш наповнених важливою інформацією публічних заходів першого дня його візиту: саме тут він чітко визначив американське бачення нинішньої ситуації в нашій країні та її очікуваного майбутнього.

Дмитро Стефанович

Міжнародний форум "Екологія і Мир": питання, учасники, рішення

Упродовж 15-16 травня в КПІ ім. Ігоря Сікорського проходив Міжнародний форум "Екологія і Мир". Він поєднав міжнародну науково-практичну конференцію з аналогічною назвою та конкурс стартап-проектів і науково-технічних розробок в екологічній сфері – як секцію традиційного Всеукраїнського фестивалю "Sikorsky Challenge", проведення якого заплановане на жовтень 2024 року.

Виступає Михайло Згуровський

Форум було організовано у смарткритті Науково-технічної бібліотеки КПІ "CLUST Space" – новому університетському просторі, що віднедавна активно використовується для проведення різноманітних публічних заходів. Проходив він у двох режимах – очному і онлайн.

Учасники, серед яких були відомі політики, високопосадовці, дипломати, науковці, громадські діячі, представники підприємств, що належать до галузей, діяльність яких пов'язана з питаннями екологічної та енергетичної безпеки, а також іноземні експерти обговорили шляхи подолання найнагальніших проблем, які постають перед нашою країною через повномасштабну агресію росії.

Тематика Форуму визначила і конкретні напрями цього обговорення. Вони зрозумілі: масовані ракетні обстріли значних територій нашої країни, широке використання важких авіаційних бомб, снарядів великих калібрів, мін – усе це не лише призвело до

численних людських втрат, але й спричинило деградацію земель і ґрунтів, забруднення водою, втрату біорізноманіття та серйозне зниження продуктивності сільського господарства. Це також веде до обмеження доступу до землі, доріг і водопостачання, що, в свою чергу, формує нове гроно соціальних, економічних та екологічних проблем. Проблем, які слід розв'язувати вже тепер. А ще пріоритетною темою цього Форуму стали питання організації та технічного й кадрового забезпечення гуманітарного розмінування українських земель, відновлення інфраструктури, довкілля, уваги до енергетичної та екологічної безпеки.

"Представники низки громадських організацій – Ради з екологічної безпеки, Української Ради Миру, наукової громадськості – запропонували створити постійно діючий майданчик для аналізу збитків, які заподіює і вже заподіяла Україні війна. І сьогодні ми цим Форумом започатковуємо роботу такого

ОФІЦІЙНО

Кандидатури претендентів для голосування на виборах ректора визначено

Міністерство освіти і науки України відповідно до вимог, визначених у другому абзаці частини третьої статті 42 Закону України "Про вищу освіту", листом №1/8657-24 від 16.05.2024 внесло для голосування на виборах ректора Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" кандидатури таких претендентів:

- Безуголо Михайла Александровича, доктора технічних наук, професора;
- Жученка Олексія Анатолійовича, доктора технічних наук, професора;
- Киричка Петра Олексійовича, доктора технічних наук, професора;
- Кондратюка Вадима Анатолійовича, доктора технічних наук, доцента;
- Мельниченко Анатолія Анатолійовича, кандидата філософських наук, професора;
- Скулици Марії Анатоліївни, доктора технічних наук, професора;
- Стіренко Сергія Григоровича, доктора технічних наук, професора.

У листі також визначено, що протокол про підрахунок голосів за результатами таємного голосування на виборах ректора Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" має бути подано до Міністерства освіти і науки України не пізніше 25 червня 2024 року.

Нагадуємо, що голосування першого туру виборів ректора має відбутися 11 червня 2024 р., другого (у разі необхідності) – 18 червня 2024 р.

ЗНАЙ НАШИХ

Здобутки КПІ у дзеркалі медіа

30 квітня 2024 року в електронному журналі QS GEN (Global Education News) світового рейтингового агентства Quasquarelli Symonds, що має понад 20 000 підписників – керівників університетів з усього світу, опубліковано черговий матеріал про здобутки КПІ ім. Ігоря Сікорського. На цей раз – про нове досягнення університетської команди з кібербезпеки dsca (про неї та про її керівника Миколу Ільїна "КПІ" вже неодноразово писав), яка виграла всесвітнє змагання Space Heroes Capture the Flag. Ця команда представляє наукову школу КПІ з кібербезпеки. Представляємо читачам переклад цієї публікації.

КОМАНДА КИЇВСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ ВИБОРОЛА ПЕРШЕ МІСЦЕ НА МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАННЯХ З КІБЕРБЕЗПЕКИ

Команда dsca навчально-наукової лабораторії "Технічна інформаційна безпека" КПІ ім. Ігоря Сікорського з рейтингом 49 000 балів посіла перше місце на турнірі Space Heroes CTF. Очолює і тренує команду dsca, до складу якої входять 10 досвідчених членів, доцент кафедри інформаційної безпеки КПІ, керівник цієї лабораторії Микола Ільїн. Змагання Space Heroes CTF були організовані в середині квітня Технологічним інститутом Флориди спільно з конференцією з кібербезпеки Hack Space Con 2024 у Космічному центрі Кеннеді у Флориді. Участь у них узяли 614 команд з усього світу.

Під час цього щорічного онлайн-турніру з кібербезпеки учасники виконували завдання всіх рівнів складності, починаючи від початкового і закінчуючи тими, що розраховані на експертів, для rwp, ge, crypto, web і forensics. Цьогорічна подія також включала призи для найкращих учасників очних змагань, оскільки організатори проводили її спільно з Hack Space Con 2024.

Більше інформації див.: <https://ctftime.org/event/2254/>.

ПОДІЯ

Міжнародний форум "Екологія і Мир": питання, учасники, рішення

стор. 1 майданчика", – оголосив ректор КПІ, Голова Української Ради Миру Михайло Згуровський, відкриваючи роботу зібрання. Він також сформулював основні цілі Форуму: пошук рішень, спрямованих на збереження природного розмаїття нашої країни, протидія екоциду, об'єднання громадськості, науковців, освітян разом з урядовими структурами та органами місцевого самоврядування в боротьбі задля досягнення справедливого миру в Україні, покращення співпраці в цьому напрямі з міжнародним співтовариством, урядами різних країн, політиками, військовими, представниками громадянського суспільства. А підбиваючи підсумки вступної частини Форуму, Михайло Згуровський зауважив, що якщо під час його проведення вдасться зібрати кращі об'єктивні знання й оцінки з розглянутих питань, проаналізувати їх та узагальнити, це дасть змогу краще зрозуміти всю гаму проблем, з якими зіткнулася наша країна, і допоможе трьома гілками влади ухвалювати правильні рішення. Понад те, на його переконання, такий майданчик, як цей Форум, може, до всього, ще й сприяти подоланню традиційної розпорошеності нашого громадянського суспільства.

Олександр Корнієнко

Привітав учасників зібрання перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко. Він говорив про актуальність Форуму з огляду на екологічні аспекти війни, яка палає в Україні, та злочини, що чинить росія на нашій землі. "Окрім усього іншого, російська федерація є ще й антиекологічною диктатурою, – наголосив він. – І тому тема конференції, цього Форуму є, як на мене, дуже вдалою".

Навіч у найперших, традиційно вітальних, виступах лунали цілком конкретні речі та пропозиції. А також красномовна статистика людських та економічних втрат, від яких нині потерпає Україна, та шкоди, що її заподіяла війна. Отож з перших хвилин роботи Форуму розпочалося обговорення реальних питань і проблем, які Україна має долати вже тепер. Скажімо, заступник Голови Української Ради Миру, заступник Голови Міжнародної громадської організації "Рада з екологічної безпеки", Надзвичайний і Повноважний Посол України Валерій Цибух у своїй доповіді "Протидія екоциду в контексті Української Формули Миру" навіч деякі статистичні дані, що не можуть не вражати. "Не існує кордонів у життєвих процесах, які визначає і стан довкілля, – передусім наголосив він. А потім перейшов до цифр. – Кожен день війни обертається для довкілля України збитками в 4 мільярди гривень. А загальні екологічні збитки країни за підрахунками Міністерства екології, захисту довкілля та природних ресурсів уже перевищують 2 трлн гривень – понад 60 млрд доларів! Більше половини з них відносять до збитків через забруднення атмосфери. Трохи менше – збитки через спричинену війною деградацію земельних ресурсів, адже росія під час своєї агресії проти України порушила всі міжнародні принципи та норми... Україна зафіксувала 2300 фактів злочинів проти довкілля. Деякі екосистеми втрачено назавжди, наприклад через зруйнування Каховської ГЕС. Залишаються ризики ядерної катастрофи... 30% території України заміновано і є потенційно небезпечними через нерозірвані боеприпаси!..".

На питаннях допомоги в гуманітарному розмінуванні території України, зокрема і в організації підготовки фахівців відповідного профілю, яку може надати нашій країні Японія, докладно зупинився виконавчий

віцепрезидент компанії "Cognitive Research Labs, Ink.", контрадмірал Військово-морських Сил Самооборони Японії у відставці Юкі Секігучі. Така допомога є для нашої країни надзвичайно важливою, бо досвід, що накопичила в цій сфері з часів Другої світової війни Країна Вранішнього Сонця, в тому числі й при гуманітарному розмінуванні Кампучії, Лаоса і В'єтнама, безумовно може стати нам у великій пригоді.

"Чи можна московію притягти до відповідальності за екологічну шкоду, нанесену нашій країні?", – запитав, розпочинаючи свою доповідь "Екологічні злочини росії в Україні в світлі міжнародного права" Надзвичайний і Повноважний Посол України Юрій Сергєєв, добре відомий багатьом нашим співвітчизникам як Постійний Представник України при ООН в 2007-2015 роках. І сам впевнено відповів: "Складно, але можливо!". І далі навіч цілу низку наявних правових можливостей, які, попри недосконалість міжнародного екологічного права, дають Україні та людству інструменти й механізми для відновлення справедливості в цьому питанні.

Взагалі, цікавих спікерів і виступів на Форумі було дуже багато. Скажімо, напрочуд важливим речам було присвячено доповідь Надзвичайного і Повноважного Посла, Міністра охорони навколишнього середовища України в 1991-1992 роках, науковця, відомого письменника і публіциста Юрія Щербака "Ядерний тероризм і шантаж рф – загроза міжнародній безпеці", або виступ "Підвищення антивоєнного потенціалу міжнародної та національної систем екологічної безпеки" Міністра охорони навколишнього середовища та ядерної безпеки України в 1998-2001 роках, Міністра екології та природних ресурсів України в 2002-2003 роках, а нині Голови українського товариства охорони природи Василя Шевчука, доповіді інших знайомих для нашої країни фахівців. Доволі часто в них лунало слово "екоцид", адже саме злочини екоциду – це те, що, окрім іншого, чинить в Україні агресор. Чинить планомірно та цілеспрямовано.

Шляхи і підходи до подолання наслідків екологічних злочинів рф розглядали учасники Форуму на засіданнях секцій, назви яких промовляють самі за себе: "Гуманітарне розмінування українських земель", "Протидія російському ядерному тероризму в Україні. Ліквідація забруднень від ядерних ризиків", "Енергетична та екологічна безпека. Очищення води та водойм". Ось перелік лише деяких з доповідей, що їх розглянули і обговорили фахівці: "Гуманітарне розмінування в освітніх викликах воєнного та повоєнного часу" (автори проф. директорка НН ІЕЕ КПІ ім. Ігоря Сікорського Оксана Вовк та проф., в.о. завідувача кафедри геоінженерії НН ІЕЕ Наталя Зуєвська), "Проблеми розмінування території України під час бойових дій 2022-2024 років та перспективи відновлення земель для господарської діяльності" (директор Агенції стратегічних комунікацій Михайло Костинський), "Визначення хімічного забруднення земельних та водних ресурсів України внаслідок бойових дій" (завідувач лабораторії Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України Павло Зелений), "Прояви російського ядерного тероризму в Україні" (академік НАН

Юкі Секігучі

України, директор Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України Анатолій Носовський), "Експлуатація ядерних енергетичних об'єктів України за екстремальних умов" (проректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Вадим Кондратюк), "Сучасні сенсорні системи КПІ ім. Ігоря Сікорського для моніторингу повітряного середовища: для мирного і воєнного стану України" (проф., декан хіміко-технологічного факультету КПІ ім. Ігоря Сікорського Ольга Ліночєва), "Захист водних екосистем від забруднення мінералізованими стічними водами" (проф., завідувач кафедри екології та технології рослинних полімерів КПІ ім. Ігоря Сікорського Микола Гоменя), "Проблеми оцінки екологічної шкоди від агресії рф" (старший науковий співробітник Центру аерокосмічних досліджень НАН України Андрій Демиденко) та інші.

І, як вказано вище, в межах Форуму було проведено конкурс стартап-проектів і науково-технічних розробок в екологічній сфері. На ньому було розглянуто 20 проектів, які обрало міжнародне журі з 46 тих, що надійшли на його розгляд, 8 визнано переможцями. Причому команди, які презентували розробки, що було визнано найперспективнішими, за словами керівниці та однієї із засновниць стартап-школи "Sikorsky Challenge" Інни Малюкової, отри-

Валерій Цибух

мають змогу безкоштовно пройти акселераційну навчальну програму для участі в основному фестивалі "Sikorsky Challenge 2024" у жовтні. І це дійсно актуальні проекти: дипломи переможців вручено авторам проектів "Роботизовані комплекси на базі штучного інтелекту", "Механічний метод очищення поверхні акваторій від нафтопродуктів", "MineGuard" (як зрозуміло з назви, це розробка з протимінної тематики), "Магнітна сепарація – основа природоохоронних технологій майбутнього" і чотирьох інших.

Загалом участь у Форумі взяли 218 державних і політичних діячів, вчених, вітчизняних і зарубіжних експертів, викладачів і студентів із 18 університетів та установ НАН України, а також представників волонтерських і громадських організацій України, США, Японії, Швейцарії, Великої Британії. Було заслухано 31 доповідь та 8 виступів.

Учасники прийняли Декларацію Форуму, в якій визначили низку головних меседжів, які вони прагнули донести до світового співтовариства. Цей документ після доопрацювання Оргкомітетом буде скеровано до ЕКОСОП (ООН), ЮНЕСКО, МАГАТЕ, Європейської Комісії, інших впливових міжнародних організацій та до урядів держав світу з метою ініціювати притягнення росії до відповідальності за злочини воєнного екоциду в Україні.

Завершилася робота Форуму концертом, який поставив і провів народний артист України, керівник кафедри ЮНЕСКО "Музика, освіта, наука – заради миру" Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського, Артист ЮНЕСКО в ім'я миру, Посол української культури, художній керівник – диригент оркестру "Київ-Класик", диригент Національної опери України Герман Макаренко.

Насамкінець про організаторів Форуму. Ними виступили Громадська організація "Українська Рада Миру", Всеукраїнська інноваційна екосистема "Sikorsky Challenge Ukraine", Міжнародна громадська організація "Рада з екологічної безпеки". Співорганізаторами – Торгово-промислова палата України, Будівельна палата України, Спілка жінок України, Громадська організація "Міжнародний інститут – асоціація регіональних екологічних проблем", Громадська організація "Український Альянс". Генеральним спонсором – АТ "Райффайзен Банк".

Дмитро Стефанович

"Перспективи телекомунікацій 2024": напрями роботи і новітні розробки

Наприкінці квітня на базі Навчально-наукового Інституту телекомунікаційних систем та НДІ телекомунікацій КПІ ім. Ігоря Сікорського відбулася XVIII Міжнародна науково-технічна конференція "Перспективи телекомунікацій 2024" та XVI Міжнародна науково-технічна конференція студентів та аспірантів "Перспективи розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій та систем-2024".

Пленарні засідання проходили в очному режимі, а секційні – онлайн. Окрім вчених КПІ до участі в конференції долучилися дослідники з Києва, Житомира, Львова, Харкова, а також закордонні колеги – провідні науковці університетів Швеції, Литви, Великобританії та Німеччини. Заявили про участь у науковому зібранні 196 осіб, заслухано 132 виступи, 4 доповіді закордонних дослідників, 42 виступи студентів ІТС.

Як зазначено в рішенні конференції, цього року зростає кількість доповідей про застосування в електронних комунікаціях штучного інтелекту та про безпеку в електронних комунікаціях. Значна частина доповідей була пов'язана з розробкою програмних застосувань та технічних засобів телекомунікацій для підтримки системи обороноздатності нашої країни. Зміст доповідей закордонних науковців відповідав пріоритетним науковим напрямкам, визначеним Всесвітнім мікрохвильовим конгресом 2024 року. В онлайн режимі колеги з-за кордону доповіли про сучасні розробки у сфері засобів передачі сигналу в терагерцовому діапазоні, над якими вони працюють у своїх університетах.

Окрім того, в підсумковому документі, виходячи з наукового рівня, практичних результатів і перспектив подальшого викори-

стання винесених на розгляд її пленарних і секційних засідань матеріалів, було визначено 5 груп доповідей.

Перша група – це 15 доповідей, які за сукупністю зазначених критеріїв отримали найбільший інтерес і перспективи щодо пріоритетного використання в навчальному процесі. Серед них, зокрема, матеріали виступу "Штучний інтелект у сфері електронних комунікацій" (доц. І. В. Кононова), що їх доцільно використовувати в навчальному процесі студентами та викладачами НН ІТС.

До другої віднесено 11 доповідей, які після певного доопрацювання, можливого об'єднання матеріалів з одночасним розширенням їхнього обсягу та акцентуванням на новизні наукових результатів можуть бути рекомендовані до включення в черговий випуск монографії всесвітньо визнаного видавця "Springer".

17 доповідей третьої групи після їхнього оформлення відповідно до вимог вітчизняних фахових наукових журналів категорії А або Б, зокрема журналу "Information and Telecommunication Sciences", можуть бути там опубліковані.

До четвертої групи увійшло 9 доповідей, в яких представлено новітні розробки. Їх рекомендовано до участі в конкурсах (фестивалях) інноваційних проєктів та стартапів, зокрема "Sikorsky Challenge".

П'ята група – це 7 доповідей, що мають потенціальні можливості для подальшого отримання нових науково-практичних результатів і рекомендуються для участі у вітчизняних або міжнародних конкурсах чи грантових програмах.

Учасники МНТК "Перспективи телекомунікацій 2024"

Також ухвалено низку організаційно-фахових рекомендацій. Зокрема, запропоновано надалі процес залучення до участі в конференції фахівців телекомунікаційної галузі, установ Мініцифри, Держспецв'язку, компаній зі сфери ІКТ і підприємств ОПК ґрунтувати на базі спільних інтересів і спільної діяльності з виконання конкретних проєктів, надання послуг, підготовки кадрів. Також пропонується продовжити залучення іноземних науковців до виступів на конференції, здійснювати і надалі практику проведення під час конференції виставок інноваційних розробок у сфері інфотелекомунікацій, у тому числі за участі радіотехнічного клубу "Політехнік", взаємодію та співпрацю з науковцями НН ІТС і студентами – учасниками гуртка "Студентське конструкторське бюро НН ІТС" проводити на постійній основі.

Координаторка програмного комітету конференції доцентка Ріна Новогрудська, розповідаючи про її роботу, розповіла, що в ній взяли участь і члени університетського радіотехнічного клубу "Політехнік", а також школярі – члени Малої академії наук. "Дуже приємно, що талановита молодь залучилася до нашого заходу, – зауважила вона. – Їхні доповіді викликали жваве обговорення на секціях. І це чудово, коли у здібних молодих людей є можливість поділитися своїми напрацюваннями у сфері інфокомунікацій".

Наступну, XIX МНТК "Перспективи телекомунікацій" та XVII МНТК студентів та аспірантів "Перспективи розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій та систем", заплановано провести у квітні 2025р.

Володимир Школьнік
(за інф. НН ІТС)

Уже втринадцяте пройшла в КПІ ім. Ігоря Сікорського Міжнародна науково-практична веб-конференція "Композиційні матеріали". Упродовж двох днів наприкінці квітня 2024 р. науковці та технічні спеціалісти, студенти, аспіранти і науково-педагогічні працівники, які працюють за напрямками спеціальностей 161 "Хімічні технології та інженерія" та 132 "Матеріалознавство", обговорювали найнагальніші проблеми своїх галузей.

Останніми роками конференція проходить щорічно у квітні – травні на базі кафедри хімічної технології композиційних матеріалів хіміко-технологічного факультету КПІ ім. Ігоря Сікорського. Збірник її матеріалів видається у вигляді монографії і містить тези доповідей учасників за тематикою досліджень, розробок та інновацій у сфері хімічних технологій неорга-

нічних в'язучих речовин, кераміки, скла, полімерних і композиційних матеріалів. Учасники конференції працювали за трьома секціями.

У першій, що має назву "Композиційні матеріали на основі полімерів", розглядалися питання формування властивостей композитів у залежності від складу та структури, приміром, вугле- та склопластиків, захисних полімерних покриттів, еластомерів. Об'єкти дослідження учасників секції можуть стосуватися різноманітних галузей науки та економіки, включаючи медицину, техніку, військову промисловість, енергетику тощо. Окрема увага приділяється таким питанням, як біологічне розкладання полімерної тари й упакування, запобігання формуванню мікропластику, циркулярність використання полімерних композитів.

Тематику доповідей, що були представлені під час роботи другої секції – "Композиційні матеріали на основі тугоплавких, не-

металевих і силікатних матеріалів", присвячено дослідженням у галузі мінеральних в'язучих матеріалів, сухих будівельних сумішей, спеціальних видів конструкційних матеріалів, полегшених та пористих бетонів, сировини для виробництва композитів тощо. Крім того, розглядалися питання експлуатаційної надійності, довговічності матеріалів в агресивних умовах їх експлуатації, програмне моделювання складу матеріалів із заданими властивостями, а також екологічні аспекти технології, включаючи зниження емісії вуглекислого газу, карбон-нейтральні технології.

Під час роботи секції "Керамічні та склоподібні матеріали" було представлено низку досліджень, які стосуються одержання, визначення властивостей та практичного застосування широкого переліку технологій – від проєктування складів компонентів для виробництва клинкерної цегли до спеціальних тугоплавких покриттів на

основі скла та кераміки з особливими емісійними та магнітними властивостями. Окрему увагу було приділено реалізації принципу циркулярності у галузі. Мова йшла про технології з метою зменшення енергоємності виробництва, використання вторинних ресурсів тощо.

Серед учасників конференції з кожним роком зростає кількість іноземних науковців, яких запрошують до складу редакційної колегії з випуску монографії, зокрема з Босфорського університету (Туреччина), Університету Лотарингії (Франція), Державного науково-дослідного інституту "Центр фізичних наук і технологій" (Литва), Лодзького політехнічного університету (Польща), Університету Чунцину (Китай), Університету Каназави (Японія), Океанічного Університету Китаю (КНР).

Олексій Миронюк,
в.о. зав. кафедри хімічної технології композиційних матеріалів ХТФ

Науковці КПІ взяли участь у міжнародній конференції з питань антикорупційної освіти

25 квітня 2024 р. представники КПІ ім. Ігоря Сікорського взяли участь у міжнародній конференції "Антикорупційна освіта: міжнародний досвід і перспективи розвитку в Казахстані". Це наукове зібрання проходило в місті Алматы (Республіка Казахстан) на базі Університету NARXOZ за участі Програмного офісу Управління ООН з наркотиків і злочинності в Казахстані (UNODC) у співпраці з Агентством по боротьбі з корупцією Республіки Казахстан.

Конференція зібрала близько 100 учасників, у тому числі високопосадовців Агентства по боротьбі з корупцією, Міністерства науки та вищої освіти Республіки Казахстан, Бюро з питань міжнародної боротьби з наркотиками та правоохоронної діяльності Дер-

жавного департаменту США, а також керівників університетів і академічних кіл. Учасники обговорили питання розвитку антикорупційних стандартів та академічної доброчесності в системі вищої освіти.

Окрему увагу було приділено огляду Ініціативи UNODC "Глобальний ресурс для антикорупційної освіти та розширення можливостей молоді" (GRACE). На конференції було представлено проєкт антикорупційного навчального курсу для університетів, розроблений Університетом NARXOZ на основі модулів ініціативи GRACE.

Представники КПІ ім. Ігоря Сікорського були залучені до участі в конференції як міжнародні експерти. Окрім науковців нашого університету участь у ній як міжнародних експертів взяли представники Бел-

градського університету, Незалежної комісії проти корупції Гонконгу.

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції КПІ ім. Ігоря Сікорського, доцент кафедри теорії та практики управління Яна Цимбаленко представила впроваджену в освітню програму першого рівня вищої освіти дисципліну "Доброчесність і антикорупція". Для запуску дисципліни були прийняті до використання матеріали, підготовлені НАЗК, а також власні напрацювання викладачів університету, такі як корупційна та антикорупційна культура. Крім того, було розширено визначення корупції, а також додано інформаційний блок з роз'ясненням сутності понять "влада", "владні повноваження", "делегування повноважень держави" та наданням відомостей

про вимірювання рівня корупції міжнародними організаціями. За словами Яни Цимбаленко, на базі цієї дисципліни розроблено та буде впроваджено для всіх студентів першого курсу модуль "Антикорупція".

Міжнародні експерти Белградського університету та Незалежної комісії проти корупції Гонконгу також поділилися досвідом підвищення антикорупційної обізнаності серед молоді та впровадження відповідних освітніх заходів.

Захід було проведено за фінансової підтримки Міжнародного відділу боротьби з наркотиками та правоохоронної діяльності (INL) Посольства США в Астані.

Інф. "КПІ"

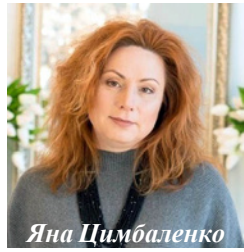

Перший мінітренінг з питань запобігання конфлікту інтересів

19 квітня 2024 року в межах навчальних заходів з антикорупційної тематики та з метою реалізації Антикорупційної програми КПІ ім. Ігоря Сікорського і формування в середовищі політехніків нульової толерантності до проявів корупції, в університеті відбувся перший мінітренінг на тему "Конфлікт інтересів".

Відповідно до Розпорядження ректора №РП/117/24 від 05.04.2024 "Про проведення навчальних заходів з антикорупційної тематики", мінітренінги будуть проводитись у всіх структурних підрозділах університету.

У першому, який організувала і провела уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції, доцентка кафедри теорії та практики управління Яна Цимбаленко, взяла участь більше ста науково-педагогічних працівників радіотехнічного факультету та факультету біомедичної інженерії. До них приєдналися й члени Приймальної та відбіркових комісій університету та працівники ФІОТ.

Яна Цимбаленко

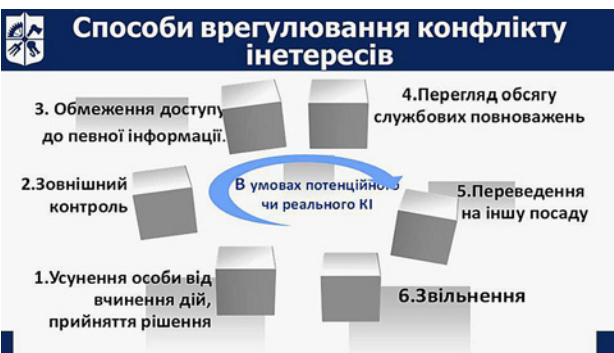
є тим елементом, що зумовлює корупційні ризики та прояви. Тому запобігання йому в діяльності працівників університету є одним із напрямів подолання корупції в освітній сфері та надзвичайно актуальним завданням діяльності освітньої установи. На його виконання мають бути спрямовані активна антикорупційна діяльність професійних уповноважених, рішучі дії керівництва університету та й усіх учасників освітнього процесу.

Під час тренінгу Яна Цимбаленко окреслила основні проблеми виникнення конфлікту інтересів серед осіб, які працюють у галузі освіти й науки, наголосила на важливості заходів щодо недопущення їхнього виникнення та розповіла про способи врегулювання таких ситуацій.

Учасники зустрічі мали можливість поставити запитання, а також ознайомитися з інформацією про діяльність уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції, зокрема в соціальних мережах, і отримати необхідні контакти.

Мінітренінги для підрозділів університету тривають. За результатами проведення серії тренінгів буде підготовлено окремі матеріали, що стосуються роз'яснень та рекомендацій для побудови доброчесного освітнього середовища.

Інф. "КП"

НОВЕ В ЗАКОНОДАВСТВІ

Формування студентами індивідуальних освітніх траєкторій: правила визначено

23 квітня 2024 року Верховна Рада України ухвалила в другому читанні Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу у вищій освіті". Цей нормативний акт є важливим складником правового забезпечення комплексної трансформації системи вищої освіти в напрямки наближення до освітніх систем економічно розвинених країн.

Але це реформа не задля реформи: як зауважив на своїй сторінці у Фейсбук після ухвалення цього закону Міністр освіти і науки України Оксен Лісовий, головна її мета – підвищення якості вітчизняної вищої освіти. Отож, за оцінкою фахівців Профспілки працівників освіти і науки України новий закон є євроінтеграційним. Він значно розширює можливості здобувачів вищої освіти у формуванні індивідуальних освітніх траєкторій. І, водночас, забезпечує реальну автономію закладів вищої освіти в розробленні та реалізації освітніх програм.

Не менш важливим є те, що відтепер студенти матимуть змогу самостійно формувати освітню траєкторію, регулювати тривалість свого навчання. Тобто студенти-контрактники, які поєднують навчання з роботою, можуть пройти чотирьохрічну бакалаврську програму за більший проміжок часу – наприклад, за п'ять чи навіть більше років.

До того ж, здобувачі вищої освіти через рік навчання можуть змінювати спеціальність, якщо зрозуміли, що помилилися під час її обрання.

Ба більше, молоді люди зможуть навчатися за кількома освітніми програмами одночасно, причому не в одному, а в різних ЗВО – певна річ, за умови здобуття лише однієї кваліфікації вищої освіти за кожним рівнем коштом державного бюджету.

А ще новий закон надає можливість створювати на всіх рівнях вищої освіти міждисциплінарні освітні програми в межах міждисциплінарних предметних областей. Звісно, дано й чітке визначення, що таке міждисциплінарна предметна область: "предметна область, яка повністю або частково охоплює предметні області галузей знань або групи спеціальностей однієї або декількох галузей знань, якщо це не суперечить відповідним стандартам вищої освіти". Отож студенти зможуть сформувати власні освітні траєкторії за допомогою міждисциплінарних освітніх програм. У тих, хто лише визначається з вибором май-

бутнього фаху, з'явилася можливість "вступати на галузь" через міждисциплінарну освітню програму, яка передбачає вибір конкретної спеціальності не одразу, а після одного або півтора року навчання в університеті. "Тобто, якщо на момент вступу людина ще не визначилася зі спеціальністю, на якій хоче навчатися, вона зможе спершу вступити на міждисциплінарну освітню програму в межах однієї або декількох галузей знань. А тоді, після першого курсу, вже ухвалити остаточне рішення щодо спеціальності або здобувати міждисциплінарну освіту", – пояснив міністр у вже згаданому дописі на своїй Фейсбук-сторінці.

Також на бакалаврському рівні створюватимуться міждисциплінарні освітні програми (у межах галузі або міжгалузеві), які відповідатимуть конкретним запитам регіонів, роботодавців.

Що ж стосується закладів вищої освіти, то їм цим законом надано більшої автономії, завдяки якій вони зможуть самостійно визначати інструменти для досягнення встановлених стандартів компетентностей з нерегульованих спеціальностей. Останнє наближає українську систему вищої освіти до європейських стандартів. Вибіркових дисциплін стане більше.

Але при цьому для регульованих спеціальностей, таких як право, медицина чи правоохоронна діяльність тощо, будуть детально визначені вимоги до компетентностей та результатів навчання. Для цих спеціальностей передбачені державні кваліфікаційні іспити.

Ну і важливо додати, що згідно з Прикінцевими положеннями цього закону, він набере чинності одразу після того, як його підпише Президент України, а вступить в дію через шість місяців після набрання чинності. Тобто цьогорічна вступна кампанія здійснюватиметься ще за старими правилами.

Дмитро Стефанович

Як навчитись управляти капіталом?

КПІ ім. Ігоря Сікорського відкриває набір на бакалаврат за новою спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок" – за освітньою програмою "Фінансовий менеджмент" – таке оголошення у соціальних мережах привернуло увагу редакції "Київського політехніка". За коментарем про особливості та переваги навчання за новою спеціальністю кореспондент звернувся до декана факультету менеджменту та маркетингу Марини Кравченко.

Марина Кравченко

– І зараз, і в майбутньому Україна гостро потребуватиме величезних обсягів капітальних вкладень задля відбудови економіки, – говорить Марина Олегівна. – Війна не змінила інтерес інвесторів, проте змінила напрями вкладання інвестиційних коштів. І в таких умовах дуже важливо, щоб на всіх рівнях економіки: інституціях, організаціях, на підприємствах працювали грамотні фінансові менеджери, які здатні забезпечити надійність фінансових операцій і договорів, реалізацію інвестиційних проєктів для відновлення та розвитку економіки країни.

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" навіть у часи повномасштабного вторгнення тримає позиції лідера якісної вищої освіти і продовжує формувати тренди підготовки найбільш затребуваних у державі фахівців. У відповідь на вимоги економіки країни та згідно з відповідними запитами ринку праці на фахівців-фінансистів факультет менеджменту та маркетингу КПІ ім. Ігоря Сікорського розпочинає набір на бакалаврат за освітньою програмою "Фінансовий менеджмент".

Зазначу, менеджер з фінансів – це цікава, затребувана, перспективна та високооплачувана професія, яка дозволяє працювати скрізь, де є капітал та потреба в управлінні ним. Маючи фінансову спеціальність, випускник матиме можливість співпрацювати з компаніями, банками, фондами та іншими інституціями. А отримавши якісну загальноекономічну підготовку, яка передусє опануванню фахових фінансових дисциплін, такий фахівець зможе легко поширювати свою активність у суміжних сферах, працюючи як з вітчизняним бізнесом, так і зарубіжними партнерами. Неможливо стати успішним бізнесменом або інвестором, не розуміючись на фінансовому менеджменті.

Під час вивчення фахових дисциплін майбутні професіонали навчатимуться працювати на фінансових та міжнародних валютних ринках, аналізувати та систематизувати інформацію, займатися інноваціями та інвестуванням коштів в успішні проєкти, прогнозувати і страхувати безпеку бізнесу, використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні системи і технології, проводити фінансовий інжиніринг та контролінг. Окрім цього, здобувачі отримають необхідні знання з банківської системи, оцінки майна бізнесу, управління витратами, актуарних розрахунків та системи оцінки фінансових ризиків, а також зможуть поглиблювати свої знання та вільно обирати чверть навчальних дисциплін.

Освітня програма вирізняється своїми особливостями. До навчального процесу консультування і рецензування дипломних робіт залучатимуться професіонали фінансової та бізнес-сфери. Здобувачі проходять практику на підприємствах-партнерах і установах-стейкхолдерах, зокрема у АТ "Райффайзен Банк", СК "Країна", ТОВ "Центрбуд".

Отож якщо вас приваблює освіта в галузі фінансів, запрошуємо вступати на факультет менеджменту та маркетингу у КПІ ім. Ігоря Сікорського за новою освітньою програмою "Фінансовий менеджмент".

Інф. "КП"

Україномовні видання 1920–30-х рр. у фондах НТБ

"Київський політехнік" уже публікував матеріали про недовгий, але надзвичайно плідний для розвитку української мови і, водночас, трагічний період радянської українізації 1920-х – початку 1930-х років, і про те, як вона проходила в КПІ (див. публікації у №5 за 2016 р. та у № 27-28 за 2023 р.). Матеріальних свідочів цієї кампанії – книжок, журналів, газет тощо – залишилося не дуже багато: частину видань свого часу було вилучено з бібліотек як "націоналістичні" й знищено, частину – з міркувань власної безпеки (адже їхні автори чи перекладачі були репресовано) спалили власники приватних бібліотек, ще якісь загубилися під час воєн і всьляких історичних катаклізмів. Отже кожний з документів, який зберігся, є неабиякою цінністю. У Науково-технічній бібліотеці університету також є такі видання. Про них ця розповідь.

Фонди Науково-технічної бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського формувалися протягом багатьох десятиліть. В залежності від історичного періоду, цей процес тривав жвавіше чи повільніше. Література, що надходила до бібліотеки в різні роки, може бути цікавим предметом для дослідження. Цим займаються фахівці відділу рідкісних і цінних документів, і поступово відкриваються невідомі або непомічені раніше факти.

У бібліотеці зберігся і певний масив документів 20–30-х рр. XX ст. Нещодавно розпочалася робота з його виділення в окрему колекцію. Таких книжкових видань налічується близько 650 примірників – невелика, насправді, кількість, бо протягом тих двох десятиліть спеціально створені державні та відомчі профільні видавництва видавали досить багато технічної літератури українською мовою. У 20-х роках активно створювалися україномовна науково-технічна термінологія, складалася й видавалися словники, навчальні та практичні посібники, перекладалися українською мовою наукові трактати видатних вчених.

Найстаріші книги цього періоду, що є в бібліотеці, надруковано в 1923–1924 рр. Вони мають сунопок до Української господарської академії в чеському місті Подєбради. Заснований 1922 р. українськими емігрантами, являв собою вищу технічну школу з чотирирічним курсом навчання і з трьома факультетами: агрономічно-лісовим, інженерним і економіко-кооперативним. Академія діяла до 1935 року. Ми маємо три видання: "Хімічна технологія продуктів сільськогосподарства" Л. Фролова, 1923 р., "Аналітична хімія: якісний аналіз" С. Комарецького, 1924 р. та "Міцність металів: курс спеціальних технічних шкіл" С. Риндика, 1924 р. Усе це навчальні посібники для майбутніх інженерів.

Також 1924 роком датується книга видатного вітчизняного математика і викладача КПІ Михайла Кравчука "Про квадратні форми та лінійні перетворення", надрукована у видавництві Української академії наук. Це дисертаційна робота вченого на здобуття докторського ступня, яку він захистив 14 грудня 1924 р.

Загалом, на сьогодні знайдено 76 україномовних видань професорів і викладачів КПІ, виданих протягом 1924–1939 рр. Назвемо деякі: навчальні посібники, також 1924 року видання, завідувача кафедри парових котлів КПІ у 1928–1930 рр. Трохима Усенка "Проба парових котлів" (Київ, 1924 р., на титульному листі дарчий напис: "В кабінет теплосилового установок від автора 1/24 р.") та "Як треба палити у паровиках: підручна книга" (Київ, Цукротрест, 1924 р.); книга видатного вченого-хіміка Л.В. Писаржевського "Вступ до хімії: на основі структури атому та електронно-йонної структури молекул: підручник для хімічних і біологічних факультетів та відділів вузів" (Харків, 1926 р., Держвидав України); практичний посібник професора фізики КПІ Г.Г. Де Метца "Радіоактивність та будова матерії: порадник для викладачів фізики масових шкіл" (Київ, 1931 р., Держтехвидав). І ще багато інших видань – написаних українською мовою або перекладених на українську.

Окрему частину складають україномовні літографовані видання – 20 примірників 1923–1938 рр., у вихідних даних яких найчастіше бачимо різні підрозділи Київського політехнічного: друкарня Київського політехнічного інституту, Київська науково-дослідна кафедра теплотехніки та Київське енергобудівне, Каса взаємодопомоги студентів КПІ, а також – Механічний гурток Київського Машинобудівного інституту, Енергогурток Київського енергетичного інституту та Київський Індустріальний інститут.

Отже, якою саме за тематикою є україномовна література, що зберігається в КПІ? Переважна більшість – навчальні і практичні посібники, курси лекцій, довідники, керівництва до користування різною технікою. Є також окремі відбитки журнальних статей, збірки наукових праць, монографії, переклади з французької, німецької та англійської мов наукових праць і навчальних посібників.

Цікаво, що навчальна література, яка надходила в бібліотеку в ці роки, призначена не лише для вищої школи, а й для середньої, для так званих "рабфаків", для працівників конкретних галузей промисловості. Пам'ятаємо, що в період активної українізації (1920-х початку 1930-х років), до навчання стали різні верстви населення: селяни і представники різних шарів містян. І більшість з них не мала не тільки технічної, а й взагалі середньої освіти. Тому навчальна література різного рівня користувалась великим попитом. Ось декілька прикладів: О. Білокурський "Керамічна технологія для кустарно-промислових шкіл та учбових майстерень" (Харків, 1928 р., Держвидав України); Д.С. Катков "Досліджування та використання металообробних верстатів: практичний

підручник" (Харків, 1929 р., Держвидав України); К.І. Дебу "Ковальська справа: струмент та основні способи ковальської справи, потрібні кустареві; відомості з слюсарства" (Харків, 1930 р., Держвидав України); І.Ф. Богданов "На машинобудівельному заводі" (серія "Робітні бібліотека учня", Харків, 1932 р., "Радянська школа"); П.В. Кучугуренко "Технологія дерева: посібник для технікумів та ФЗУ" (Харків, 1933 р., Будвидав).

Але, все ж таки, більшість навчальних посібників, призначалися для вищих технічних закладів, які готували фахівців для різних галузей промисловості – будівельників, металургів, хіміків-технологів, електриків, машинобудівників і багато інших. Серед авторів цих видань – імена відомих вчених: "Збірник задач з опору матеріалів: посібник для індустріальних вузів" (переклад з російської, 1929 р., Одеса, Держвидав України) С.П. Тимошенко – вченого зі світовим ім'ям, основоположника теорії міцності матеріалів, теорії пружності і коливань, професора КПІ; "Елементарний курс інтегрування диференціальних рівнянь" (1930 р., Харків, Держвидав України) Дмитра Магвійовича Синцова (1867–1946) – доктора математики, професора Харківського університету, академіка АН УРСР; "Гідравліка: підручник для інженерно-меліоративних інститутів" (1933 р., Київ, Держсільгосвидав) Георгія Йосиповича Сухомела (1888–1966) – вченого-гідравліка, академіка АН УРСР, випускника і професора КПІ. Звичайно, є у фонді і книги забутих тепер авторів, які можуть стати унікальним матеріалом для дослідників вітчизняної історії науки і техніки.

У 1935 р. в Інституті було створено кафедру зварювального виробництва. І саме в ці роки з'являється все більше літератури з питань зварювання: "Електрозварювання вольтовим лучом" (Харків, 1932 р., Техвидав), автор І.С. Дмитрієв; "Електричне зварювання" (Харків, 1932 р., Техвидав) П. Шимпке та Г. Горна; робота Євгена Оскаровича Патона "Мостові опорні частини звареного типу" (Київ, 1932 р., Всеукр. Академія наук, Електрозварний комітет); "Автомат для дугового зварювання, принцип роботи, будова та обслуговування" (Київ, 1935 р., Інститут електрозварювання) П. Буш-тедта та інші.

Значна частка видань – переклади з іноземних мов. У такий спосіб задовольнялася потреба в сучасній професійній науково-технічній літературі. Авторі перекладів – вітчизняні фахівці, викладачі навчальних закладів. Інколи на українську мову перекладалися вже російськомовні переклади з німецької, англійської мови. Ось декілька прикладів перекладених українською видань: Олександр Сміт "Лабораторні вправи до курсу загальної хімії", переклад з англійської Стефана Зенкевича (Харків, 1930 р., Держвидав України); Еберхард Цшіммер "Хімія скляного виробництва", переклад з німецької З.І. Перкаля (Харків, 1928 р., Держвидав України); В. Бедер, професор хімічної технології Університету в Мічигані "Хемічна технологія неорганічних речовин", переклад з англійської В.С. Фінкельштейна, професора хімічної технології Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту (Дніпропетровськ, 1931 р., ДВОУ Технічне видавництво).

У колекції україномовних книг зустрічаються і науково-популярні видання, що є абсолютно зрозумілим. Необхідність швидко і просто ознайомити читачів з основами різних наукових дисциплін або просто дати про них уявлення стало поштовхом для видання такої літератури. Наприклад: "У світлі атомів і молекул" В. Брегга, лауреата Нобелівської премії 1915 р., в перекладі А.В. Желіковського (Харків, 1932 р., ОНТВУ, Техно-теоретичне видавництво) або "Історія свічки" відомого вченого-фізика Майкла Фарадея (Одеса, 1932 р.); "Цікава хімія: спроби і розваги з галузі хімії" В. Рюміна, переклад з російської (Харків, 1932 р.).

Ми згадали тільки декілька видань з досить великого об'єму літератури 20–30-х років минулого століття. Правду кажучи, навіть простий перегляд бібліографічних записів є справою неймовірно захопливою. За кожним рядком – історія окремої людини й усієї країни. Ще цікавіше гортати сторінки таких видань. Нерідко зустрічаються власницькі і дарчі написи, штампи і печатки різних організацій, яким колись належала книга. Також про далекі 20–30-ті роки можуть багато розповісти й папір видань, палітурки та обкладинки. Для більшості з нас досвід знайомства з такою літературою додає яскравих фарб до розповідей, якими зазвичай діляться люди старших поколінь з молодшими, і які зберігаються в родинних літописах...

Фізично книги доступні в залі 3.5 Науково-технічної бібліотеки ім. Г.І. Денисенка та представлені в електронному каталозі – в колекції "Рідкісні видання" – розділ "Колекція україномовних технічних видань 1920–30-х рр."

Марина Мірошниченко, провідний бібліограф НТБ ім. Г.І. Денисенка

● КОНКУРС ●

ДЕРЖАВНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ МУЗЕЙ ІМЕНІ БОРИСА ПАТОНА

при Національному технічному університеті України "Київський політехнічний інститут ігоря Сікорського"

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посад наукових працівників, які стають вакантними з 01.07.2024 р.

Вакантні посади:

1. Учений секретар (музеєзнавство).

Старший науковий співробітник

1. Старший науковий співробітник науково-дослідного відділу з історії авіації і космонавтики (0,5 ст.);

2. Старший науковий співробітник науково-дослідного відділу експозиційної та виставкової роботи з історії техніки;

3. Старший науковий співробітник науково-дослідного відділу з історії КПІ (0,75 ст.).

Науковий співробітник

1. Науковий співробітник науково-дослідного відділу з історії КПІ;

2. Науковий співробітник науково-дослідного відділу експозиційної та виставкової роботи з історії техніки (0,5 ст.).

Молодший науковий співробітник

1. Молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу з історії КПІ;

2. Молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу експозиційної та виставкової роботи з історії техніки.

Завідувач відділу

1. Завідувач науково-дослідного відділу з історії КПІ;

2. Завідувач відділу науково-фондової роботи;

3. Завідувач відділу науково-освітньої роботи.

Завідувач сектору

1. Завідувач сектору експертної роботи.

Вимоги до учасників конкурсу:

Учасник конкурсу на заміщення вакантних посад наукових працівників Державного політехнічного музею імені Бориса Патона повинен:

– Мати вищу освіту кваліфікаційного рівня не нижче магістра, спеціаліста у напрямках споріднених за об'єктом вивчення з основною тематикою музейного зібрання Музею, зокрема, музеєзнавство, культурологія, історичні спеціальності, в тому числі історія науки і техніки, джерелознавство, архівістика, археологія, журналістика, педагогіка, технічні спеціальності у всіх галузях техніки, менеджмент та управління.

– Повинен знати: чинне законодавство в галузі культури, нормативні і керівні матеріали з питань музейної роботи; новітні дослідження і методичну літературу в галузі музеєзнавства, профільних наук; передовий досвід вітчизняних і зарубіжних музеїв; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту; правила внутрішнього трудового розпорядку.

– Мати досвід (стаж) наукової, науково-технічної, науково-педагогічної, науково-організаційної діяльності, якого потребує робота на посаді.

– Володіти державною мовою.

Перелік необхідних документів, що подаються особисто, або надсилаються поштою, або надсилаються на зазначену в оголошенні адресу електронної пошти у сканованому вигляді (формат PDF, кожен документ окремим файлом) із накладанням електронного цифрового підпису кандидата для участі в конкурсі:

– письмова заява на ім'я керівника музею про участь у конкурсі, написана власноруч;

– копія документа, що посвідчує особу;

– заповнена особова картка (встановленого зразка);

– автобіографія;

– копія трудової книжки (за наявності);

– копії документів про вищу освіту, підвищення кваліфікації, присудження наукового ступеня, присвоєння вченого звання, військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних);

– перелік наукових праць, опублікованих у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях;

– письмова згода на обробку персональних даних.

Додатково можна подавати інформацію про освіту, досвід роботи, професійний рівень і репутацію, рівень володіння іноземною мовою (іноземними мовами), володіння сучасними методами та методологіями досліджень і розробок, особистий внесок у розроблення сучасних методологій та методик виконання досліджень і розробок, досвід участі в підготовці звітних матеріалів про виконання досліджень і розробок, проведення експертизи за міжнародними програмами, звітів за результатами експертних оцінювань (peer review); участь у редколегіях міжнародних видань, членство в міжнародних фахових товариствах, а також своє бачення розвитку досліджень і розробок на посаді (характеристики, рекомендації, копії наукових публікацій, реферати тощо).

Строк подання заяв та документів: до 24 червня 2024 р. включно.

Адреса прийняття документів: відділ кадрів КПІ ім. Ігоря Сікорського, 03056, Київ, проспект Берестейський, 37, корпус 1, кімната 118.

Телефон: (044) 204-97-42. **E-mail:** museum@kpi.ua.

Відповідальний працівник відділу кадрів: Гевак Світлана Сергіївна.

Команда КПІ виграла Чемпіонат України з шахів серед студентів!

Команда КПІ ім. Ігоря Сікорського

У КПІ ім. Ігоря Сікорського з 10 до 12 травня пройшов чемпіонат України з шахів серед студентів ЗВО. Це перший турнір такого рівня за багато років. З ініціативою його проведення виступили київські політехніки, а підтримали її Федерація шахів України, Комітет фізичного виховання та спорту МОН, ГО "Київська шахова федерація".

Місцем для шахових баталій було обрано смарткриття НТБ. Варто нагадати, що наприкінці березня в смартшелтері НТБ "CLUST Space" вже пройшов шаховий турнір працівників столичних ЗВО – він, до певної міри, став тестовим для подальшого проведення подібних змагань. І тоді, і тепер приміщення смартшелтера виявилось дуже зручним для проведення шахових турнірів, тим більше, що змагання не переривалися на час повітряних тривог, бо проходили саме в укритті.

За звання чемпіонів змагалися шахісти 10 команд українських університетів. Через війну в Україні на турнірі було представлено здебільшого столичні виші. Варто відзначити, що до складу команд входили переважно майстри спорту, майстри ФІДЕ, кандидати в майстри спорту та першорозрядники. Шахові змагання тривали три дні, підсумки підбито, називаємо переможців. Отже, у командних змаганнях зі швидких шахів (рапід) найкращий результат – у команди КПІ ім. Ігоря Сікорського, друге місце вибороли шахісти з Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (КНУ), третьою була збірна команда Дніпропетровської об-

ласті. Змагання за програмою бліц теж виграла команда КПІ, другою стала збірна з Дніпропетровської області, а шахісти КНУ посіли третє місце. У загальному командному заліку чемпіоном стала команда київських політехніків, друге місце – у збірної з Дніпропетровської області, а третє – у команди студентів КНУ.

В особистих змаганнях у чоловіків в обох категоріях – рапід і бліц – переміг Андрій Трушко з Київського університету будівництва та архітектури. Назар Лаптії з НН ІПСА КПІ ім. Ігоря Сікорського здобув ІІІ місце у змаганнях чоловіків у категорії рапід. Серед жінок в обох програмах перемогла студентка НН ІАТЕ КПІ Ульяна Єщенко. Студентка ХТФ КПІ ім. Ігоря Сікорського Юлія Кравець посіла ІІ місце серед жінок у категорії бліц.

Переможці отримали дипломи, кубки, медалі, пам'ятні сувеніри, а переможець особистих змагань серед чоловіків – книгу з автографом і побажаннями від легенди українських та світових шахів – Василя Іванчука. Команди, які вибороли І-ше та 2-ге місця в чемпіонаті, отримали право взяти участь у наступному Чемпіонаті Європи серед студентів.

За словами одного з організаторів шахового змагання, голови профкому студентів університету Ігоря Степанюка, "проведення турніру такого масштабу – це серйозна заявка від нашого університету на статус шахового центру не лише Києва, а й України. У нас для цього є як ресурсна база, так і люди, які до цього небайдужі".

Володимир Школьніий

АРТПРОСТІР

З непохитною вірою і силою духу

Війна і мир, що переплелися в одній експозиції, але з непохитною вірою у нашу Перемогу – так можна охарактеризувати виставку, відкриту 14 травня в Центрі культури та мистецтв КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вірніше, їх дві: "Обличчя сили" художниці Наталії Дуки та "Київські мотиви" Асі Колос.

Імпресіоністка Ася Колос працює в різних жанрах, але особливу увагу у своїй творчості приділяє пейзажам. Її полотна яскраві та трохи магичні. А вже мистикіні вдається відтворити на них, приміром, колір дощу, загадкову п'ятому ночі, мрійливу весну чи шедри барви осені. Фахівці відзначають дивовижну витонченість, гармонію, чуттєвість її картин.

Ася Колос – донька відомих архітекторів та онука всесвітньо відомого художника-бойчукіста Сергія Григоровича Колоса, який у 1917-1918 рр. разом з художниками Михайлом Бойчуком, Олександром Мурашком, Георгієм Нарбутом і братами Кричевськими брав участь у створенні Української академії мистецтв, у 1925-1930 рр. створив та очолював текстильне відділення Київського художнього інституту. У 2006 році засновано премію імені С. Колоса за досягнення в галузі декоративно-прикладного мистецтва, яка вручається кращим митцям м. Києва.

Художниця закінчила Українську академію мистецтв. З 1999 – член Національної спілки художників України. З 1989 року бере участь у всеукраїнських, міжнародних та міських виставках. Її ім'я широко відоме в Україні та за кордоном.

Натомість Наталія Дука – портретист-аматор. І це перша її персональна виставка. Картини не мають назв, адже кожен глядач відчує в них щось своє, співзвучне часу, настрою, переживанням.

Наталія Дука розповіла кореспондентові "КПІ", що представлені роботи написано протягом останнього року, вони передають емоції й відчуття автора. "При перегляді новин, фото чи відео з інтернету, виникають глибокі переживання, які потім передаю художніми засобами", – так охарактеризувала народження картин художниця.

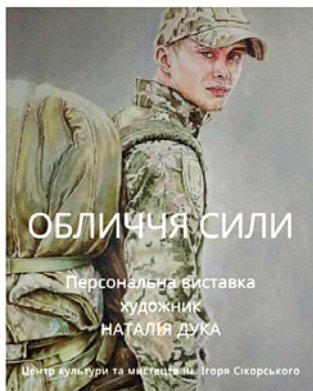
На відкритті виставки Сергій Комісаров, заслужений журналіст України, засновник міжнародного арт-об'єднання "Повертайся живим!", до якого входять 224 художники з 9 країн світу, зауважив: "Роботи пан Наталі на 100-200-300 відсотків збігаються з ідеями арт-об'єднання, де зібрані народні, заслужені майстри, а також аматори. Бо головне, що нас єднає, – митці створюють так зване актуальне мистецтво: сенситивно відчують, що таке війна, і своїми творами рефлексують на те, що відбувається в країні. Тобто пишуть історію сучасності у своїх картинах.

Портретний живопис Наталії Дуки передає дух часу, в якому ми живемо. Вона – людина з яскраво вираженою патріотичною позицією".

Глибоко символічно, що в цей же час, але в іншій залі перед політехніками виступав Держсекретар США Ентоні Блінкен. І також говорив про дух часу, дух українців: "Дух українців не знищити бомбами і не поховати у братській могилі, він не боїться погроз, він чистий, незламний, це і є запорукою перемоги".

Якщо завітаєте до Картинної галереї ім. Г. Синиці до кінця травня, матимете можливість зануритися в серпанкові київські пейзажі, згадати і помріяти. Або вихлюпнути емоцій, біль і напруту перед портретами сучасників, долю яких пошматувала війна.

Надія Ліберт

ОБЛИЧЧЯ СИЛИ

Персональна виставка художниці НАТАЛІЇ ДУКИ

КІЇВСЬКІ МОТИВИ

Персональна виставка художниці АСІ КОЛОС

Переможці конкурсу "Таланти КПІ" – 2024

Мистецький конкурс "Таланти КПІ" – 2024, який проходив під гаслом "З весною в серці – до Перемоги", завершено. Підсумки підбито, переможців оголошено.

У конкурсі взяли участь 95 політехніків. Вони представили близько 300 робіт. Участь у ньому взяли студенти ІСЗЗІ, ФБТ, НН ІАТЕ, ФІОТ, НН ІТС, ФЕЛ, НН ВПІ, ФЛ, ПБФ, ФБМІ, ФСП, НН ІАТ, НН ІПСА, НН ФТІ, викладачі та працівники підрозділів університету. Серед конкурсантів були учасники, які вже неодноразово виставляють свої роботи, а також ті, чий творчий внесок вперше представлено в "Талантах КПІ". Відібрані роботи було розміщено в альбомі на сторінці Картинної галереї у Фейсбукі. Переможців визначено шляхом відкритого голосування глядачів і затверджено наказом проректора з науково-педагогічної роботи Олексія Жученка №НОД/370/24 від 15.05.2024.

Отже перемогу в конкурсі здобули такі його учасники:

Живопис

І місце – студентка НН ІТС Вікторія Пауцк і студентка ІСЗЗІ Марія Дика. **ІІ місце** – студентка НН ВПІ Даная Редька, студентка НН ІАТЕ Поліна Чернишова і вчений секретар НН ІПСА Олена Кірік. **ІІІ місце** – провідний інженер ФСП Олена Козлова, студентка ФСП Вікторія Новицька, студент НН ВПІ Іван Тютюнник.

Графіка

І місце – студентка НН ФТІ Ангеліна Тарасенко і студент ІСЗЗІ Антон Трухан.

Декоративно-прикладне мистецтво
І місце – фахівець І категорії ФЛ Ірина Соляник. **ІІ місце** – фахівець І категорії ФЛ Людмила Трицун, **ІІІ місце** – студентка НН ФТІ Поліна Сотнікова.

Вишивка

І місце – фахівець І категорії ФЛ Ірина Соляник. **ІІ місце** – студентка ФБТ Юлія Місюк і доцент ФЕЛ Оксана Гармаши. **ІІІ місце** – асистентка ХТФ Ірина Кузєванова.

Фотографія

І місце – студент НН ІТС Богдан Шумський і студент ХТФ Андрій Ульяненко. **ІІ місце** – фахівець ФЛ Владислав Корінь і студент НН ІПСА Юрій Головка. **ІІІ місце** – студентка ІСЗЗІ Олена Прокудіна, студент НН ІТС Ілля Загоруйко, студентка НН ІТС Еліна Мацюк і студентка ІСЗЗІ Анна Гетманська.

Комп'ютерна графіка

І місце – студентка НН ФТІ Анна Сіващенко і студентка НН ІАТЕ Тетяна Гаврилюк. **ІІ місце** не присуджувалося. **ІІІ місце** – студент НН ІТС Артур Линник і студент ІСЗЗІ Богдан Мовчан.

Дипломи переможцям будуть надіслані в електронному вигляді.

За інф. Картинної галереї ім. Григорія Синиці ЦКМ

